

Gemeenschappelijke Regeling Jeugd en Wmo
Burgemeester Jamesplein 1
2803 PG Gouda

Gouda, 9 juni 2026

Onderwerp: Uitvoeringsagenda Transformatieplan Gedeelde Zorg Regio Midden-Holland

Geachte leden van de gemeenteraad,

In het kader van het landelijke Integraal Zorgakkoord (IZA)¹ werken regio's aan de beweging van zorg naar gezondheid. Op die manier blijft ondersteuning en zorg toegankelijk. Dit betekent meer nadruk op preventie, een sterke sociale basis en intensievere samenwerking tussen zorg en welzijn. Voor de regio Midden-Holland heeft deze beweging concreet vorm gekregen in het Transformatieplan Gedeelde Zorg. Dit plan is op 25 mei 2025 goedgekeurd door de zorgverzekeraars. Op 23 januari 2026 kende het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport het ook daadwerkelijk toe. In totaal komt hiermee €49,7 miljoen beschikbaar voor de uitvoering van het plan. Hiervan is €31,4 miljoen bestemd voor partijen in het medisch domein. €18,3 miljoen is voor het sociaal domein, waaronder de gemeenten en maatschappelijke partners in onze regio.

Het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugd en Wmo (GR JW) Midden-Holland stelde op 2 april 2026 de bijbehorende uitvoeringsagenda vast. Deze agenda concretiseert de uitvoering van het transformatieplan in de komende jaren.

In de raadsinformatiebrief van 20 juni 2025 - met als onderwerp Goedkeuring Transformatieplan Gedeelde Zorg Regio Midden-Holland - hebben wij toegezegd uw raad te informeren over de voortgang van de uitvoeringsagenda van het Transformatieplan Gedeelde Zorg. Met deze brief geven wij invulling aan die toezegging en informeren wij u over de actuele stand van zaken, de verdere uitvoering en de betekenis daarvan voor onze gemeenten.

Waarom een uitvoeringsagenda?

De uitvoeringsagenda is de vertaalslag van het regionale Transformatieplan Gedeelde Zorg naar concrete acties, verantwoordelijkheden en processen die bijdragen aan de beweging van zorg naar gezondheid en welzijn. Dus: minder instroom in (zware) zorg, meer ondersteuning dichtbij inwoners, en een sterke sociale basis in wijken en gemeenten. De uitvoeringsagenda richt zich specifiek op de inzet van de gemeenten. Het is een regionaal kader, met ruimte voor lokale invulling waar dat mogelijk is. In de uitvoeringsagenda werken we de vier regionale veranderopgaven uit die de meeste relevantie hebben voor de gemeenten en het sociaal domein.

¹ Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. (2023, 3 januari). Integraal Zorgakkoord: "Samen werken aan gezonde zorg". Rapport | Rijksoverheid.nl. <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/09/16/integraal-zorgakkoord-samen-werken-aan-gezonde-zorg>

Wat betekent dit voor onze gemeenten en inwoners?

De uitvoering van het transformatieplan richt zich op meerdere opgaven. De onderstaande vier opgaven zijn sterk verbonden met de gemeentelijke opgaven in het sociaal domein:

Het programma **Preventief Werken** is gericht op de opbouw van een preventie-infrastructuur waarmee inwoners eerder ondersteuning krijgen en instroom in zwaardere zorg wordt voorkomen. Denk aan het versterken van de sociale basis, het opschalen van bewezen interventies (zoals valpreventie, welzijn op recept, gezonde leefstijlinterventie), het verbeteren van vroegsignalering en het verbinden van bestaande preventieve activiteiten. Voor inwoners betekent dit dat signalen van bijvoorbeeld eenzaamheid, schulden of beginnende gezondheidsproblemen eerder worden opgepakt en dat passende ondersteuning sneller beschikbaar is. Voor gemeenten draagt dit bij aan het voorkomen van zwaardere ondersteuningsvragen binnen onder andere de Wmo en het versterken van de verbinding tussen preventie, welzijn en zorg.

Binnen **Samenwerken in de Wijk** ligt de nadruk op het versterken van de samenwerking tussen gemeenten, zorg- en welzijnspartners in de wijken. Op basis van wijkscans worden twaalf wijkplannen opgesteld waarin lokale partners gezamenlijk werken aan passende ondersteuning voor inwoners, het verminderen van zorggebruik en het versterken van de sociale omgeving. Voor inwoners sluit ondersteuning beter op elkaar aan, krijgt men minder te maken met verschillende loketten of versnipperde hulp. Vanuit gemeentelijk perspectief helpt deze wijkgerichte aanpak om Wmo-ondersteuning, welzijnswerk en informele ondersteuning beter met elkaar te verbinden en meer integraal te organiseren.

Het programma **Mentale Gezondheid** betreft de verbetering van de toegang tot en samenwerking rond mentale gezondheid. Inwoners krijgen sneller de juiste ondersteuning, vaak dichtbij huis en niet altijd direct in de specialistische zorg maar juist in de reguliere GGZ of welzijn. Belangrijke onderdelen zijn een regionale ervaringsacademie en het 'verkennd gesprek', waarmee inwoners sneller geholpen worden zonder dat hier een verwijzing voor de GGZ nodig is. Voor gemeenten is dit relevant omdat mentale problematiek vaak samenhangt met vraagstukken binnen de Wmo, zoals participatie, begeleiding en ondersteuning bij zelfstandig wonen. Door betere samenwerking tussen zorg en sociaal domein kan ondersteuning eerder en passender worden ingezet.

Tot slot zetten we middelen in voor **monitoring**. We investeren in het volgen van resultaten en sturen bij waar nodig. Dit gebeurt op basis van duidelijke Kritieke Prestatie Indicatoren (KPI's), zoals zorggebruik en de effecten van preventie. Voor gemeenten is dit belangrijk om inzicht te krijgen in wat werkt en wat niet, en om verantwoording af te leggen over de inzet van de middelen.

Gezamenlijk vormen deze vier programmalijnen de inhoudelijke basis voor de regionale transformatieopgave. Zij dragen bij aan een structurele verschuiving van zorg naar gezondheid, waarbij gemeenten een belangrijke rol spelen in het versterken van de sociale basis, preventie en ondersteuning dichtbij inwoners.

Risico's en beheersmaatregelen

Een belangrijk onderdeel van de uitvoeringsagenda is de verdere uitwerking van de risicoverdeling, waarmee de colleges eerder hebben ingestemd op 4 september 2025 – met als onderwerp Transformatieplan Gedeelde Zorg en de Samenwerkingsovereenkomst SPUK Transformatiemiddelen. Om financiële risico's beheersbaar te houden, zijn de KPI's die gekoppeld zijn aan de SPUK-middelen onderverdeeld in regionale en lokale KPI's. De regionale KPI's (in totaal 14) vragen samenwerking tussen de vijf gemeenten. Zes KPI's zijn reeds behaald. Op de overige acht KPI's wordt het risico ingeschat als beheersbaar. Eventuele tekorten worden gezamenlijk gedragen op basis van inwoneraantallen. De lokale KPI's (12) zijn gekoppeld aan wijkplannen. Het risico is hierbij beperkt omdat middelen na vaststelling pas worden ingezet. De GR JW monitort de voortgang van de KPI's nauw, en stuurt waar nodig bij.

De SPUK Transformatiemiddelen zijn bedoeld om de beweging van ziekte naar gezondheid en de samenwerking tussen het medische en sociale domein te versterken en versnellen. Een deel van de activiteiten dient als tijdelijke impuls aan de transformatie en hoeven niet te worden gecontinueerd. Voor een ander deel wordt

verwacht dat structurele financiering beschikbaar komt. Het risico is dat activiteiten zonder structurele financiering na afloop van de tijdelijke middelen moeten stoppen.

Lokale implicaties

De uitvoering van de uitvoeringsagenda vraagt om extra inzet op lokaal niveau. Dit betreft onder meer de inzet van professionals zoals buurtsport- en welzijnscoaches, de uitvoering van wijkplannen en het organiseren van burgerparticipatie. Dit vraagt om nauwe aansluiting met lokale partners en netwerken en sleutelpersonen.

Hoewel de middelen hiervoor beschikbaar zijn, is de daadwerkelijke uitvoering mede afhankelijk van de beschikbare capaciteit bij gemeenten en maatschappelijke partners. Gezien de krapte op de arbeidsmarkt vraagt dit om realistische planning en tijdige afstemming. Per gemeente is daarom budget gereserveerd voor organisatie- en uitvoeringscapaciteit. Daarnaast kan de GR JW ondersteunen bij de uitvoering of het gezamenlijk organiseren van capaciteit waar nodig.

Vooruitblik

Het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) beoogt de beweging richting meer preventie, samenwerking en een sterkere sociale basis verder te versterken. Deze beweging sluit inhoudelijk aan op de uitvoeringsagenda en doelen van het Transformatieplan, waarin reeds is ingezet op het versterken van samenwerking in de wijk, het verbinden van zorg en welzijn en het versterken van de sociale basis. In het verlengde hiervan verbinden we lopende initiatieven waar mogelijk aan de doelstellingen van het AZWA. Zo is er samenhang en structurele borging van de ingezette ontwikkeling.

Gemeenten krijgen hierin opnieuw een belangrijke rol. Door nu te investeren in de uitvoering van deze agenda bouwen we aan de noodzakelijke regionale samenwerking en versterken we de verbinding tussen zorg, welzijn en publieke gezondheid. Daarmee bereiden we de gemeente goed voor op toekomstige landelijke afspraken, en beschikken we over een stevige organisatorische en inhoudelijke basis. Dat vergroot de uitvoeringskracht en verkleint het risico op vertraging bij de implementatie.

Met vriendelijke groet,

Bart van der Schelde
Secretaris
GR JW

Irma Bultman
Voorzitter